

DE INFILTRANT

UNDERCOVER BIJ DE MEEST
GEVREESDE DRUGSMAFFIA
ROBERT MAZUR

XANDER

TRUE CRIME

Robert Mazur

De infiltrant

Mijn geheime leven in het corrupte bankwezen
achter het Medellínkartel van Pablo Escobar

Uitgegeven door Xander Uitgevers BV
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *The Infiltrator*
Oorspronkelijke uitgever: Little, Brown and Company
Vertaling: Richard Kruis
Omslagontwerp: The Observatory
Omslagbeeld: KYC Solutions, Inc.
Auteursfoto: Tjardus Greidanus, Universal Pictures
Zetwerk: ZetSpiegel, Best

Copyright © 2009 Robert Mazur
Copyright © 2015 voor de Nederlandse taal:
Xander Uitgevers BV, Amsterdam

Eerste druk 2015

ISBN 978 94 0160 427 7 | NUR 402

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te traceren. Mocht u desondanks menen rechten te kunnen uitoefenen, dan kunt u contact opnemen met de uitgever.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Voor mijn vrouw Evelyn, die mij met meer liefde
en steun omringt dan ik verdien*

Inhoud

Voorwoord: De dag van de afrekening	9
1. Het begin	15
2. De geboorte van Robert Musella	29
3. De weg banen voor de Colombianen	47
4. De Bank of Credit and Commerce International	62
5. De juwelier	73
6. De gouden haak	89
7. De magie van Panama	104
8. Op de knoppen drukken	117
9. Politiek	134
10. Los Duros en Los Angeles	152
11. Het zetten van de val	161
12. Het gevecht vóór Europa	180
13. Het Europese plan	196
14. Medellín valt Parijs binnen	212
15. Openbaringen	234
16. De interne vijand	251
17. De eerste grote vangst	269
18. De biechtstoel	291
19. Losse eindjes	305
20. De vernedering	324
21. Veldslagen	343
22. Processen	353
Epiloog: De nasleep	379
Namenlijst	387
Dankbetuiging	399

Voorwoord

De dag van de afrekening

Arrondissementsrechtbank Tampa, Florida, 26 maart 1990

In de arrondissementsrechtbank van Tampa werd ik door gewapende bewakers naar een klein vertrek zonder ramen geleid. Door het glimmende mahoniehout van de wanden drong het gedempte geluid van redetwistende advocaten en de reacties van een ongezeglijke menigte. Ik stond op het punt om aan de andere kant van de deur in de clinch te gaan met enkelen van de beste advocaten die voor geld waren in te huren. Voor het eerst sinds de ontmaskering van Bob Musella, mijn dekmantel als internationaal witwasser van drugsgeld, zouden circa zes mannen die intussen begrepen dat ik in werkelijkheid niet tot hun kamp behoorde, mij op hun blikken onthalen.

Terwijl de minuten voorbijkropen verzamelde ik kracht voor het aanstaande gevecht door aan mijn vrouw en kinderen te denken, die jarenlang de zware gevolgen van mijn carrière moesten dragen. Nu de operatie voorbij was hoopten we allemaal terug te keren naar het leven zoals het voorheen was, alleen moesten we nu vaststellen dat een aantal van de 85 mannen die tot de eerste golf aangeklaagden behoorden, een half miljoen dollar op mijn hoofd had gezet. Mijn gezin en ik hadden ons elders gevestigd en we namen een andere naam aan, maar ik zal niet met mezelf kunnen leven als mijn rol in het neerhalen van kartels en hun bankiers voor mijn dierbaren tot onheil leidt. De inspanningen en beklemmingen van de afgelopen vier jaar zullen geen enkele betekenis meer hebben. Ik zal de komende drie maanden in de getuigen-

bank elk greintje kracht en vastberadenheid nodig hebben dat ik bijeen kan schrapen.

‘U wordt nu binnen verwacht,’ zei de hulpsheriff, en met het openen van de deur onderbrak hij mijn gepeins. Hij leidde me een rechtszaal binnen die was volgepakt met honderden verslaggevers en toeschouwers, én met de vrouwen en kinderen van de gedaagden met wie ik menig uurtje had doorgebracht. Ze zeiden niets, maar al hun gezichten schreeuwden: hoe kón je? In de zaal staken de zes verdachten en hun advocaten de koppen bij elkaar.

Rudy Armbrecht, een belangrijke organisator van het Medellínkartel, had met de volledige kartelkliek samengewerkt om een paar van de delicaatste operaties in de vs op te zetten. Als zij verlegen zaten om een luchtvloot, of om een inschatting van de haalbaarheid van mondiale witwaspraktijken, belden ze Rudy. Hij zag eruit als een door waanzin gedreven Jack Nicholson, maar bezat de uitzonderlijke intelligentie en filosofische aanleg van Hannibal Lecter. Pablo Escobar had Armbrechts baas Gerardo Moncada, ook bekend als Don Chepe, persoonlijk uitgekozen om een groot deel van zijn cocaïne-imperium te leiden. Armbrecht was de verbinding geweest tussen Don Chepe, Escobar en mij. Toen ik vanuit de getuigenbank naar hem keek, greep Armbrecht zijn stropdas, waarmee hij, met de blik van een krankzinnige, ter begroeting naar me wuifde.

Bij Armbrecht in de buurt zat Amjad Awan, de aalgladde topman van de Bank of Credit and Commerce International (BCCI) die geld witwaste voor enkelen van de beruchtste criminelen ter wereld. Tot zijn cliënten behoorden president Mohammed Zia-ul-Haq van Pakistan, de Panamese generaal Manuel Noriega en de grootste drugsdealers van Amerika. Als zoon van het voormalige hoofd van de ISI, het Pakistaanse equivalent van de CIA, steunde Awan een groep die destijds bekendstond als de Afghaanse Vrijheidsstrijders, intussen bekend als de taliban. Awan voelde zich te verheven om zijn toevlucht te nemen tot stropdasgezwaai. Gestoken in zijn onberispelijke maatkostuum hield hij zijn hoofd een tikje schuin en omhoog om hooghartig neer te kunnen blikken, als een vorst wiens ergernis door mijn aanwezigheid was gewekt.

Naast Awan zat zijn beste vriend en handlanger bij BCCI Akbar Bil-

grami. Met Awan was hij verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de belangen van BCCI in heel Latijns-Amerika, waar hij openlijk relaties probeerde aan te knopen met iedere zwartgeldbezitter die te vinden was. Bilgrami was geboren en getogen in Islamabad, sprak vloeiend Spaans en vertoefde langere perioden in Colombia, waar hij zijn derde echtgenote leerde kennen. Bilgrami keek op me neer terwijl hij onrustig heen en weer schoof op zijn stoel en in zijn handen wreef. Zelfs toen ik undercover was had ik altijd de grootste moeite hem op zijn gemak te stellen. Ongetwijfeld had hij geweten dat deze dag zou komen.

Ian Howard, een in India geboren BCCI-functionaris, bestierde de Parijse tak van de bank en knapte het vuile werk op voor zijn baas Nazir Chinoy. Als de op twee na hoogste man van een bank met 19.000 medewerkers gaf Chinoy leiding aan alle Europese en Noord-Afrikaanse vestigingen. Nadat ik in Parijs Chinoy's vertrouwen had weten te winnen, introduceerde hij Howard in onze projecten. Chinoy zou ook in de rechtszaal zijn geweest als zijn uitlevering niet was aangevochten in Londen, waar de autoriteiten hem arresteerden en onvoorwaardelijk vasthielden. Vergeleken met de oude Londense gevangenis waarin hij wegwijnde, waren de Amerikaanse gevangenissen viersterrenhotels. Zijn gunsteling Howard wierp me een dreigende blik toe, maar hij verroerde zijn gezicht noch zijn lichaam.

Ook Howards rechterhand Sibte Hassan, eveneens uit Parijs, raakte verstrikt in het web van onze undercoveroperatie. Het was Hassan die de geldstromen over de aarde stuurde naar de door Chinoy aangegeven bestemmingen. Hassan was jonger en minder ervaren dan zijn collega's en hij had vóór zijn arrestatie nooit een voet op Amerikaanse bodem gezet. Zijn afhankelijkheid van zijn superieuren hield zelfs aan tot in de rechtszaal. Hij bleef schuinse blikken werpen op de andere aanklaagden om te zien hoe hij zich moest opstellen.

De laatste in de rij was Syed Hussain, een BCCI-verantwoordelijke binnen de Panamese tak. Hussain zag in mij een handige mogelijkheid om tegemoet te komen aan de druk van de bank om geldsommen, ongeacht hun oorsprong, binnen te slepen die de slotbalansen flatteerden. Toen Hussain werd gearresteerd, meende hij op weg te zijn naar mijn vrijgezellenavond. Toen de boeien om zijn polsen klikten, was hij in de lach geschoten. Verbaasd hadden de agenten gevraagd wat er zo grappig

was. ‘Ik ben al eerder op vrijgezellenfeestjes geweest waar de vrouwen zich als agenten hadden verkleed en deden alsof ze je arresteerden,’ zei hij lachend. ‘Waar zijn de vrouwen?’ De agenten schudden hun hoofd en een van hen zei: ‘Word wakker, vriend, en zie de realiteit onder ogen. Wij spelen geen spelletje. Je bent gearresteerd.’

Jaren bracht ik undercover door als een witwasser van geld van de internationale onderwereld, geïnfiltrerd in de top van de criminele pikorde, beschermd door een kring van frauduleuze bankiers en zakenlieden die wereldwijd in stilte het reilen en zeilen bepalen. Ze kenden mij als Bob Musella, een rijke Amerikaanse zakenman met maffiaconnecties die zich eveneens wentelde in het goede leven. We feestten in hotelsuites van 1000 dollar per nacht, woonden in protserige huizen, reden in open Rolls-Royces en maakten vluchten met de Concorde en privévliegtuigen. Bob Musella was een van hun gabbers. Bob Musella hield er een succesvolle investeringsmaatschappij op na, was aandeelhouder van een beursgenoteerd makelaarskantoor, dreef een keten van juwelierszaken. Hij was helemaal de man. Wat zij echter niet wisten was dat ik in werkelijkheid niet Bob Musella was. Die naam en levensstijl waren een leugen die ik uitsluitend leefde om toegang te krijgen tot hun geheime levens in het criminele milieu.

Onder mijn Armani-kostuums of in mijn Renwick-diplomatenkoffertje legden minirecorders de belastende bewijzen vast van onze misdadige samenwerkingsverbanden, die ik vervolgens doorgaf aan de overheidsfunctionarissen die mij aanstuurden. Na een spectaculaire en zorgvuldig voorbereide actie die ten uitvoer werd gebracht op een nepbruiloft (van mij), werden meer dan veertig mannen en vrouwen gearresteerd, schuldig bevonden en achter de tralies gezet. In de anderhalf jaar tussen het einde van die operatie en het begin van de eerste rechtszaak vulden een handjevol toegewijde agenten en ik werkdagen van achttien uur met het koortsachtig transcriberen van de meer dan 1400 heimelijk gemaakte geluidsopnamen. Die microcassettes groeiden uit tot definitieve knock-outs in de processen die volgden, en Operatie C-Chase werd een van de succesvolste undercoveroperaties in de geschiedenis van de Amerikaanse misdaadbestrijding.

Het verhaal van mijn rol in dat geheel zou jarenlang stof bieden voor artikelen in kranten en tijdschriften: ‘Het kraken van de bank van de

onderwereld' (*The New York Times*); 'BCCI-functionarissen aangeklaagd voor witwaspraktijken' (*Wall Street Journal*); 'Undercoverstaatsplayboy brengt drugsbaronnen ten val' (*New York Post*); 'Drugsbankiers: de geheime wereld van de internationale witwaspraktijk' (*San Francisco Examiner*). Maar de waarde van die onthullingen verbleekte tegen de achtergrond van de bedragen die in de zakken werden gepompt van de advocaten die de mannen verdedigden die ik vanaf de getuigenbank zag. Overheidsfunctionarissen berekenden naderhand dat er tientallen miljoenen dollars van de BCCI-aandeelhouders – vermogende Saoedi-Arabische oliebaronnen – naar de schatkisten van de verdedigers vloeiden in een poging de veroordeling van de bankiers te voorkomen, die zich hadden ingelaten met mijn omvangrijke witwasonderneming.

En die bedragen verbleken op hun beurt als ze worden vergeleken met de, volgens schattingen van de VS en de VN, 400 tot 500 miljard dollar die jaarlijks door de drugshandel worden opgestreken. Een astronomisch bedrag, en desondanks slaagt de Amerikaanse overheid er niet in zelfs maar één procent van die rijkdom te traceren. Banken in Zwitserland, Panama, Liechtenstein en andere traditionele toevluchtsoorden blijven een haven bieden voor besmeurde geldstromen, maar mijn undercoveractiviteiten hebben informatie opgeleverd die aantonen dat er andere, minder traditionele kanalen en afzetgebieden zijn opgekomen. De kartels begonnen hun geld over te brengen naar oorden als Abu Dhabi, Bahrein, Dubai en Oman. Die banken doen hun zaken in het Arabisch, verzetten zich tegen onderzoeken door westerse overheden en gedijen in een op de dollar gebaseerde geldhandel.

De frauduleuze bankiers in al die oorden helpen drugimperiums waarin miljarden omgaan hun organisaties te leiden als reguliere ondernemingen. Boekhouders, advocaten en financieel adviseurs, diep geworteld in hun eigen levensgemeenschappen, wassen jaarlijks miljarden dollars wit, manipuleren complexe internationale financiële stelsels ten faveure van drugsbaronnen, corrupte politici, belastingontduikers en terroristen. Ge raffineerd en subtiel floreren ze in de anonimiteit en bieden ze discreet hoogwaardige diensten, ongeacht de hoeveelheid bloed en smerigheid die er kleeft aan het geld van degenen die ze beschermen. En ze komen er dag in dag uit mee weg.

Dit is het verhaal van hoe ik een bijdrage kon leveren aan het ten

val brengen van een deel van hen. Het vertelt ook hoe undercoveragenten opklimmen in de organisaties, hoe miljarden dollars via brievenbusfirma's over grenzen wegvloeien, hoe informanten worden voorbereid en geworven en hoe onderduikadressen tot stand komen. In de breedste zin biedt het een schokkend zicht op de geheime wereld van het internationale witwassen van drugsgeld. In de engste en intiemste zin is het een verhaal van aangrijpende ontsnappingen, op een haar na afgewende catastrofes en van recht dat zijn beloop kreeg terwijl mijn collega-agenten en ik onze zaak stukje bij beetje met bewijzen opbouwden.

Hoe het in zijn werk ging is een verhaal dat ik nooit heb gedeeld. Tot vandaag. Het begon allemaal met een glas champagne.

I

Het begin

Staten Island, New York, jaren vijftig van de twintigste eeuw

Toen ik nog een jongen was vertelde mijn moeder me, bijna bij wijze van waarschuwing, dat mijn overgrootvader Ralph Cefaro tijdens de Drooglegging op Manhattans Lower East Side zogenaamd een verhuisbedrijf runde dat tot doel had illegale whiskey te vervoeren voor Charles ‘Lucky’ Luciano, een van de beruchtste gangsters in Amerika.

Mijn grootvader Joe en zijn broers werkten samen met andere mannen die deel uitmaakten van een kliek rond Lucky voor het verhuisbedrijf. Toen de officier van justitie Thomas Dewey zich op Lucky en diens organisatie stortte, werd een van de mannen van de kliek die een strafblad had gearresteerd – niet voor het illegaal stoken van sterke drank – met het vooruitzicht om als recidivist voor lange tijd achter de tralies te verdwijnen. Mijn grootvader, echt een man uit één stuk, sprong voor de man in de bres waardoor hij het was die in de gevangenis belandde. Na zijn tijd te hebben uitgezeten, verhuisde hij met zijn gezin van East Eleventh Street naar een piepklein appartement in de buurt van de droogdokken op Staten Island. Net als veel mannen in die buurt destijds had ook hij een bijnaam – Two Beers – die hij kreeg aangemeten omdat hij, na het weerklinken van de fluit die het einde van de werkdag aankondigde, rechtstreeks naar de Friendly Club ging, zijn stamkroeg, om er onmiddellijk twee bier te bestellen.

Mijn familie is het erover eens dat ik zijn favoriete kleinzoon was, en dat verklaart waarom hij mij, toen ik nog maar een jaar of vijf was,

vaak meenam naar de Friendly Club om ten overstaan van zijn vrienden met mij te pronken. Zoals ieder echt Italiaans jongetje in die tijd speelde ook ik accordeon, en mijn grootvader kon niet wachten mij op de toog te tillen opdat zijn vrienden mij konden zien en horen spelen zonder dat ik daar bladmuziek voor nodig had. Omringd door tapkranen en wolken sigarettenrook keek hij de zaak dan rond en riep: ‘Hé! Koppen dicht nu. We gaan naar Bobby luisteren.’ Alle mannen in de zaak spitsten de oren en luisterden terwijl ik een deuntje uit het instrument perste. Het was verschrikkelijk, maar niemand durfde Two Beers Cefaro te zeggen wat ze echt vonden van het spel van zijn kleinzoon.

Meer dan tien jaar na zijn dood vond ik op de Brewer Dry Dock een vakantiebaantje als timmerman, schilder en takelaar. Op mijn eerste dag vroeg een van de mannen, die er al twintig jaar werkte: ‘Zeg knul, hoe ben jij in godsnaam aan dit baantje gekomen?’

‘Nou, omdat mijn opa hier jaren geleden heeft gewerkt, en hij had heel veel vrienden,’ antwoordde ik schaapachtig. ‘Een van de mannen die hem kenden heeft een goed woordje voor me gedaan.’

‘O ja, jongen, en wie was jouw opa dan?’ vroeg hij terwijl hij zijn hoofd een beetje schuin hield.

‘Hij is intussen al een tijdje dood, maar iedereen kende hem als Two Beers Cefaro.’

‘Dat meen je niet,’ zei de man verbaasd. ‘Iedereen kende Two Beers! Een geweldige kerel.’

Toen het nieuws bekend was geworden dat ik de kleinzoon van Two Beers was, kwam Steve, mijn contactpersoon van de vakbond, naar me toe. ‘Luister jongen, we hebben jouw hulp nodig vandaag,’ zei hij. ‘Zodra je bent ingeklaard kom je naar mij toe bij het schijthuis.’ ‘Inklaren’ betekende in dokjargon dat je je ’s morgens meldde bij de voorman van je werkzaamheden – timmeren in mijn geval – om te vragen wat je taak was voor die dag. Het schijthuis was precies wat het woord aangaf: het toiletgebouwtje midden op het terrein.

Toen ik me bij het schijthuis meldde, legde Steve me uit dat ik buiten rond moest blijven hangen en op de muur moest bonken als ik iemand in het oog kreeg die niet op het terrein werkte. Mijn taak had te maken met de bezoeken van de plaatselijke bookmaker, die loterijloten verkocht

en bij wie je op paarden en wedstrijden kon wedden. Steve liet die uitkijkklus uitvoeren door enkele uitverkorenen. Maar vóór hij me een tweede keer kon vragen, werd hij door de contactpersoon van een andere vakbond vervangen, waarna Steve zijn macht verloor. Het was een belangrijke, en pijnloze, les over loyaliteit en respect.

Enkele jaren later, op Wagner College op Staten Island, stuitte ik op een vacature voor een functie bij de Inlichtingendivisie van de Internal Revenue Service (IRS), de fiscus. Ik had geen idee wat die functie inhield, maar ontdekte al snel dat ik de hele zomer zou kunnen werken, parttime gedurende het schooljaar en bovendien kans maakte op een volledige baan na mijn afstuderen.

Het verzamelen van informatie over de baan bood me de kans een gesprek te hebben met een van de speciaal agenten van de divisie. Zoals hij het beschreef hielden zij zich niet bezig met de doorsnee sjoemelaar. Zij droegen wapens en insignes, en werkten nauw samen met andere overheidsinstanties, waaronder de FBI. Ze gebruikten hun boekhoudkundige expertise om zaken op te zetten tegen drugsdealers, gangsters en grootschalige gevallen van belastingfraude. Hij citeerde geregeld de oude spreuk over de pen die machtiger was dan het zwaard, om te besluiten met: ‘Wist je dat Al Capone vanwege belastingontduiking in de gevangenis belandde? Als wij die zaak niet hadden opgezet, had hij Alcatraz nooit vanbinnen gezien.’

Ik volgde al cursussen administratie en boekhouden, en wat ik gehoord had leek me veel spannender dan gewoon ergens als klerk op een kantoor terecht te komen. In de voorafgaande jaren hadden Chase Manhattan Bank en het makelaarskantoor Montgomery Scott in Manhattan me nu en dan als pennenlikker ingehuurd, een baantje dat me totaal niet beviel. Ik wilde werk waar ik trots op kon zijn, dat echt interessant was en me niet dagelijks in dezelfde sleur zou dompelen. Het was zonder enige twijfel de geestdodende ervaring die ik bij Chase en Montgomery Scott opdeed die me naar de IRS dreef.

Die eerste werkdag op 120 Church Street keek ik er vol spanning naar uit welke gangster of fraudeur we tegen het einde van de dag zouden hebben aangepakt. Mij stond echter een schokkende ervaring te wachten. Nadat ik me had geïnstalleerd kwam *special agent* Morris Skolnick, die minstens zeventig jaar oud leek, in schuifelpas naar me toe en zei:

‘Nou jongen, ik zal je een beetje wegwijs maken.’ Hij pakte een handvol potloden No. 2 van zijn bureau en schuifelde naar een puntenslijper die van een slinger voorzien was. Terwijl hij de potloden zorgvuldig begon te slijpen keek hij me aan en mompelde iets over hoe belangrijk het was de dag met zorgvuldig geslepen potloden te beginnen.

Vervolgens nam hij me mee naar het kopieerapparaat, legde een schema op de glasplaat en drukte op Start. Terwijl de bovenzijde van het apparaat heen en weer schoof legde hij me het belang uit van ‘correcte’ kopiën en dat je de kopie altijd nauwgezet met het origineel diende te vergelijken. Mijn hoofd tolde. Wat was er gebeurd met het beeld van het achter de tralies brengen van louche oplichters en fraudeurs? Dit had niets te maken met de geweldige baan die me was voorgespiegeld. Ik had het gevoel dat me knollen voor citroenen waren verkocht.

Later die dag werd ik gered door Tony Carpinello, een jonge supervisor van de divisie. Hij legde me uit dat het kantoor twee groepen kende: *desk jockeys* als Skolnick en jongens zoals hij die zich om het echte werk bekommerden. Tony gaf leiding aan wat destijds de Strike Force Group werd genoemd, een van de brigades die Bobby Kennedy als minister van Justitie in het leven had geroepen. De agenten van de Strike Force werkten vooral aan zaken die te maken hadden met gangsters, drugsdealers en corrupte politici in de stad. Tony stelde me aan enkele teamleden voor, onder anderen aan Tommy Egan, die samen met agenten van de Drug Enforcement Administration (DEA) en rechercheurs van de narcoticabrigade van het 34ste District van de New Yorkse politie, aan een zaak werkte tegen een bank die miljoenen witwaste voor Frank Lucas, een van de grootste heroïnedealers in de staat.

Lucas had grip op een groep corrupte militairen die heroïne smokkelden in de lijkenzakken van Amerikaanse soldaten die in Vietnam waren gesneuveld. Zijn drugs vernietigden de levens van duizenden en voorzagen hem van een eindeloze stroom contanten. Hij en zijn mensen droegen kolossale plunjezakken met honderdduizenden dollars aan bankbiljetten in kleine coupures het Westchester Square-filiaal van Chemical Bank binnen. Tommy bracht de bewijzen samen en spande met succes een zaak aan tegen de bank en een aantal van de

leidinggevend. Chemical Bank kreeg een boete van enkele honderdduizenden dollars, in die tijd een grote, baanbrekende zaak. Op de keper beschouwd was die boete voor de bank echter weinig meer dan een te verwaarlozen kostenpost. Er moest een manier zijn om de vruchten zuurder te maken voor de verachtelijke bankiers die een te grote vinger in de pap hadden. Zonder hun hulp was Lucas' berg zwart geld een enorme last die te veel aandacht trok. Het begon me te dagen dat de achilleshiel van de drugshandel de banken waren die zich met witwaspraktijken bezighielden. Ik had een voorproefje van het leven dat voor me lag.

Mijn vrouw Evelyn en ik kregen ons eerste kind toen ik als IRS-agent in New York City werkte. Met de baby ging het goed, maar Evelyn kreeg te kampen met ernstige complicaties. Ze moest maandenlang worden behandeld en gedurende die tijd was ik gedwongen al mijn vrije dagen op te nemen en met ziekteverlof te gaan om voor vrouw en kind te kunnen zorgen. Evelyn moest ook thuis nog worden verzorgd en dus bracht ik mijn superieuren bij de IRS van de situatie op de hoogte en vroeg ik verlof om mijn vrouw en zoon naar Tampa te brengen, waar mijn broer en schoonzus woonden die zich bereid hadden verklaard de verzorging op zich te nemen.

Mijn superieuren verbluften mij de volgende dag toen ze zeiden: 'Heb jij even geluk. Ons is gevraagd iemand voor drie maanden in Tampa te detacheren, en daar hebben we jou voor op het oog.' Er was geen detacheringsverzoek geweest. Zij hadden iets voor mij geregeld om me een handje te helpen.

Ik vertrok naar Tampa, werkte er aan een aantal zaken en keerde drie maanden later met mijn gezin terug naar New York. Na onze terugkeer bood de divisie me een permanente overplaatsing naar Tampa aan, een aanbod dat ik aannam.

In het zonnige Florida waren de drugsdealers en witwassers even talrijk als de palmbomen. Om de problematiek te lijf te gaan stelden de Inlichtingendivisie van de IRS en de Amerikaanse douane een taskforce samen om onder de naam Operatie Greenback achter de witwassers van drugsgeld aan te gaan. De werkzaamheden van de operatie vereisten vaak het infiltreren door undercoveragenten van groepen drugsdealers en witwassers, maar de Inlichtingendivisie stond het niet

toe dat haar agenten undercover gingen tenzij ze daar in Washington een scholing voor hadden doorlopen. Nu begon het interessant te worden.

De gedachte een misdadiger te spelen en in een flits beslissingen te nemen die invloed hadden op een zaak – en op mijn leven – sprak zeer tot mijn verbeelding. Die positie zou me aan de frontlinie brengen en dat was precies waar ik wilde zijn.

Na het verduren van een meedogenloze smeekcampagne gaf mijn chef me m'n zin: hij bood me een kans en vond een plek voor mij. Stel je mijn verbazing voor toen ik dat klaslokaal in Washington binnenstapte en zag dat de instructeur Joe Hinton bleek te zijn, een goede vriend van de Inlichtingendivisie in New York City. Joe en de andere agenten leerden ons alle trucs die ze kenden. Twee belangrijke lessen grepen mijn aandacht en zijn me bijgebleven.

Eén: hoewel de agenten op het hoofdkwartier undercoveragenten kunnen helpen met het fabriceren van valse identiteitspapieren, luidde het advies van Joe: 'Maak zo min mogelijk gebruik van het hoofdkwartier. Fabriceer die documenten zelf.' Als je zelf een document namaakt, weet je dat het goed is en dat er niets met de Franse slag is gedaan. Als je het van iemand in Washington krijgt, kan dat iemand zijn die connecties onderhoudt met een bank of een creditcardmaatschappij, en in dat geval kun je er zeker van zijn dat er ergens een belletje gaat rinkelen zodra er van de bankpas of creditcard gebruik wordt gemaakt. Dergelijke kleine administratieve kwesties kunnen je leven in gevaar brengen als je doelwit hoog in een organisatie contacten heeft.

Twee: blijf bij het opzetten van een dekmantel zo dicht mogelijk bij het leven dat je kent om het aantal leugens die je moet verzinnen zo beperkt mogelijk te houden. Kom je oorspronkelijk uit New York City en was je werkzaam in het Financial District, zorg dan dat je nieuwe identiteit diezelfde kernelementen heeft. Je kunt niet werken met een undercoverachtergrond die je niet door en door bekend is. Het zijn de details die je de kop kunnen kosten.

Terug in Tampa begon ik te werken aan mijn eerste undercoveridentiteit en las ik stapels boeken over hoe je een nieuwe identiteit kon scheppen en waaraan valse identiteitspapieren te herkennen waren.

Met meer hulp van Washington dan ik mezelf bij toekomstige identiteiten ooit nog zou toestaan, riep ik Robert Mangione in het leven, precies op tijd voor een onverwachte opdracht die mijn eerste undercoveroptreden zou worden.

Het Greenback-team van Tampa had de handen ineengeslagen met de FBI en de DEA voor het infiltreren van een omvangrijke maritieme marihuansmokkelbende. De organisatie bevond zich in San Francisco, maar de basis van de witwassers bevond zich heel gunstig zo'n honderd kilometer ten zuiden van Tampa, in Sarasota.

Met hulp van een verklikker ontwikkelde de speciale eenheid een plan voor mij en twee andere undercoveragenten. We moesten ons voordoen als belangrijke spelers van een cocaïnebende die hulp nodig had bij het witwassen van de winsten. Buddy Weinstein, een pezige DEA-agent uit Chicago met het hart op de tong, speelde de leider van onze groep tot in de perfectie. Jim Barrow, een zwarte FBI-agent met een lage stem en de bouw van een zwaargewicht, ging moeiteloos door voor bodyguard. Ik speelde Robert Mangione, die de boeken deed en verantwoording aflegde aan Weinstein.

Weinsteins opdracht bracht hem naar San Francisco, waardoor Barrow en ik in Sarasota te maken hadden met Jack Dubard, een advocaat, en met een boekhouder genaamd Charlie Broun. Evenals veel van mijn toekomstige undercoverpartners had ook Jim geen papierwinkel en brievenbusfirma's nodig om zwendelaars ervan te overtuigen dat hij uit hetzelfde hout was gesneden. Hij hoefde alleen de deur maar uit te gaan. Jim was een op en top macho die weinig aandacht besteedde aan de details om zijn identiteit te beschermen. Meer dan eens betrapte ik hem erop dat hij tijdens onze gezamenlijke autoritten tankte met gebruikmaking van de creditcard die hem door de overheid was verstrekt. Ook probeerde hij een wapen en zijn insigne mee te nemen toen we op het punt stonden naar San Francisco te vliegen om de drugsorganisatie te bezoeken die we probeerden te infiltreren. Ook mijn leven stond op het spel en ik aarzelde niet hem daaraan te herinneren. In zijn ogen moet ik een angstig, bibberend hondje hebben geleken.

Jim en ik besteedden een maand aan het winnen van het vertrouwen van Broun en Dubard, die grote sommen witwasten voor Bruce Per-

lowin in San Francisco. Om hun talenten te testen bood ik ze de mogelijkheid mij mee te nemen naar Las Vega en me voor te stellen aan hun casinocontactpersonen. Zoals beloofd wisselden de jongens in Las Vegas de kleine coupures – vijfjes, tientjes en twintigjes – die wij zogenaamd met onze drugsverkopen hadden vergaard tegen knispere honderdjes in.

In Vegas stelden Broun en Dubard me ook voor aan Joe Slyman, eigenaar van Royal Casino, een kleine onderneming vergeleken met andere casino's als de Dunes, die volgens Broun ook drugsgeld witwaste. Slyman had een geweldig systeem. Hij nam onze kleine biljetten, legde ze onder een valse naam in de casinokassa, om ze de volgende dag in de vorm van frisse honderdjes weer te overhandigen. Voor het oog van de wereld leek het of een of andere speler die door niemand kon worden achterhaald, gewoon een gokker met geluk was geweest. Zijn systeem zorgde er echter voor dat ons geld nu compact was geworden en veel eenvoudiger het land uit te smokkelen was. Slyman zou later kans zien op frappante wijze onder de zaak uit te komen die tegen hem werd aangespannen. Ik vermoed dat zijn werkwijze daarginds een dagelijkse gang van zaken was.

Nadat Broun en Dubard ons hadden voorgesteld aan hun contactpersonen in Vegas, hadden we de hulp nodig van een advocaat in Florida om toegang te krijgen tot buitenlandse bedrijven om buiten de vs rekeningen te openen. Dat was in een oogwenk geregeld.

De Washington National Bank op Grand Cayman, het grootste van de drie Caymaneilanden, opende de armen en de zakken voor ons en onze fikse hoeveelheid briefjes van honderd. Broun smokkelde het geld per passagiersvliegtuig naar Grand Cayman, waar hij vervolgens uitvoerige documenten fabriceerde die de indruk moesten wekken dat er geld naar de vs werd overgemaakt dat ogenschijnlijk een onschuldige lening betrof aan een Amerikaanse onderneming waar ik de scepter zwaaide. En zo werden vijfjes en tientjes in een koffer een financiering voor een legitiem Amerikaans bedrijf.

Broun en Dubard kwamen er na verloop van tijd achter dat wij voor een cliënt zochten naar een connectie die de mogelijkheid bood tonnen hoogwaardige cannabis af te zetten. Ik vertelde hun dat zij, als ze ons daarbij konden helpen, op een percentage van de deal konden

rekenen. Ze regelden al snel een samenkomst van ons allen met het hoofd van de San Francisco-operatie.

Bruce Perlowin, een tenger, bebrild genie met een paardenstaart, leek meer op een psychologiestudent dan op het hoofd van een criminele organisatie die met zeeschepen en sleep- en vissersboten honderden tonnen cannabis uit Thailand en Colombia de vs binnenbracht. Hollywood zou hem nooit voor die rol hebben gecast, en toen hij voor het eerst een hotelkamer van het Sarasota binnenstapte, maakte hij in eerste instantie totaal geen indruk. Maar toen hij zijn mond opende en begon te spreken, bleek onmiddellijk dat hij op niveau dacht die de meeste mensen zich niet eens kunnen voorstellen.

‘Ik verdiende mijn eerste 100.000 toen ik nog maar een kind was,’ pochte hij, en hij vertelde dat hij in Miami een van de grootste importorganisaties had gehad die het land ooit had gezien. Hij bezat tientallen speedboten, vissersschepen en treilers. Zes vaartuigen in zijn omvangrijke vloot alleen al hadden hem drie miljoen dollar gekost. Maar hij had Miami jaren geleden achter zich gelaten omdat het in Florida in de drugshandel van meedogenloze killers wemelde.

Hij bouwde een volledig nieuwe operatie op in San Francisco, waar hij niet minder dan een half miljoen dollar per week uitgaf aan het verwerven van schepen, dokken, opslaglocaties en bemanningen. Sinds hij zich in Californië had gevestigd, hadden er zeventien verschepingen plaatsgevonden waarvan er niet één was onderschept. Zijn partner leidde een legale onderneming die een waarde van dertig miljoen dollar vertegenwoordigde en was gefinancierd met de import van ruim 18.000 kilo hasj in de afgelopen twee jaar. Zoals Bruce het formuleerde: ‘Wij weten waar de kustwacht zich ophoudt. Ik beschik over alle informatie. Ik weet precies waar elk schip van de kustwacht ronddobbert. Het afgelopen jaar hebben we de ‘T’-trip gedaan [Thaise marihuana]. We hielden de schepen twee weken buitengaats omdat er sprake was van een omvangrijke kustwachtblokkade, die was opgeworpen om een grote zending heroïne uit Mexico te onderscheppen. Wij waren ervan op de hoogte dat er werd gezocht naar een vrachtschip met de naam Cyrus. We wisten waar de beide vliegtuigen [van

de kustwacht] vlogen en waren op de hoogte van de route die ze aanhielden. We wisten waar elk schip van de kustwacht zich bevond, en er waren meer schepen van de kustwacht dan ooit tevoren. We konden niet geloven dat ze het zo lang volhielden. Ze hebben het geld niet om zo iets omvangrijks zo lang in paraatheid te houden en toch deden ze dat. Maar wij hielden het gewoon nog wat langer vol, en vervolgens voeren we binnen.’

Weinstein en ik lieten weten hoe blij we waren dat we hem hadden leren kennen. Perlowin verklaarde dat hij ervan overtuigd was vrijuit met ons te kunnen praten omdat hij eenvoudigweg aanvoelde dat we niet van de politie waren. Weinstein, die eigenlijk komiek had moeten worden in plaats van agent, kon zich niet inhouden. ‘Heb ik zelfs van een afstandje niet iets weg van J. Edgar Hoover?’ grapte hij. (Dit speelde nog vóór Anthony Summers’ *Official and Confidential: The Secret Life of J. Edgar Hoover* [Het J. Edgar Hoover dossier] (Weert, M&P 1993)) met daarin de beschuldigingen van travestie, maar toch.)

Enkele van de langste seconden van mijn leven verstreken toen Perlowin, met gekruiste benen in lotushouding op het hotelbed, zijn hoofd iets naar achteren kantelde en ons turend door zijn bril bestudeerde, waarbij hij zijn hoofd als de geschutskoepel van een tank van de een naar de ander draaide.

‘Jij bent niet van het slag,’ zei hij eindelijk. ‘Het is niet dat je niet op hem lijkt, maar je vóélt niet als hij. Als jij van zijn soort was, zou ik dat voelen. Aan intuïtie mankeert het mij niet.’

Perlowin nodigde ons allen uit hem te bezoeken in Ukiah, Californië, waar Weinstein, Barrow en ik enkele dagen doorbrachten op zijn afgelegen landgoed. Vanaf een hoge positie in de heuvels in het noorden van Californië overzag Perlowin het transport van grote hoeveelheden marihuana, verborgen in binnenschepen die onder de Golden Gate Bridge doorvoeren – en onder de neus van politiemensen die over minder verbeeldingskracht beschikten dan Perlowin.

Het kleine herenhuis waarin we verbleven zoemde van de futuristische elektronische snufjes die de techneuten van de CIA sprakeloos zouden hebben gemaakt. Elektrische roosters onder de tapijten konden indringers een schok bezorgen. Op de bovenste verdieping van het huis bevond zich achter gepantserde muren een commandocentrum met inter-

ationale verbindinglijnen en hoogwaardige radioapparatuur waarmee kon worden gecommuniceerd met de kapiteins van de schepen die vanuit Colombia en Thailand hasj transporteerden. Verborgene camera's door het hele huis legden ieders bewegingen vast, en overall bevonden zich sensoren die alles detecteerden. In een schuur op het landgoed had Perlowin een met elektronica volgepakte camper staan die hij op cruciale momenten naar een bergtop langs Skyline Boulevard op het schiereiland van San Francisco stuurde, om de gepantserde commandopost te verbinden met contactpersonen in Colombia en kapiteins op de Stille Oceaan, en de bewegingen van de vaartuigen van de Amerikaanse kustwacht te volgen.

Na zes maanden undercoverwerk en tientallen op band vastgelegde samenkomsten met Broun, Dubard en Perlowin, beschikten we over meer dan genoeg bewijsmateriaal om hen en een groot aantal anderen van hun organisatie in te rekenen. Mijn laatste uitdaging in de zaak was het zetten van de val. Broun en Dubard waren naar Biloxi, Mississippi, afgereisd om er hotels te franchisen. Ik moest wat tijd met ze doorbrengen om informatie los te krijgen over waar Perlowin zich schuilhield, opdat hij als eerste kon worden opgepakt, en vervolgens de voorbereidingen te treffen voor hún arrestatie.

In Biloxi hadden Broun en Dubard letterlijk de rode loper uitgerold. Ze bemanden het nationale hoofdkantoor van Red Carpet Inns. Ze verkeerden in de veronderstelling dat ik hen kwam opzoeken omdat mijn financiers, dat wil zeggen die van Mangione, voldoende op hun gemak waren gesteld om hen te ontmoeten en op uitgebreide schaal van hun talenten gebruik te gaan maken. Broun en Dubard meenden uiteraard dat ik voor vermogende New Yorkse types werkte die hun contanten wilden witwassen en investeren. Ik had gezegd dat ik als eerste zou komen en dat mijn bazen de volgende dag zouden arriveren.

In Brouns huis kookte zijn vrouw samen met Dubards echtgenote een feestmaal. Broun begroette me met een omhelzing en we schaarde ons om een uitgebreide zuidelijke dis waar Elvis zijn vingers bij zou hebben afgelikt. Toen iedereen eenmaal zat, staken Charlie en Jack, die aan weerskanten van mij zaten, hun handen uit. Charlie boog zijn hoofd en zei doodserius: 'Laten we nu elkaars hand vast-

pakken en ons hoofd buigen. Heer, wij danken U dat U deze prachtmens Bob in ons leven hebt gebracht. Wij zijn zo gezegend met zijn tedere, liefhebbende en loyale vriendschap. Heer, wij danken U uit de grond van ons hart. Amen.' Toen iedereen de ogen weer had geopend moest ik alle oprechtheid bijeenschrapen die ik kon vinden om mijn disgenoten te verzekeren dat ook ik gezegend was en hun vriendschap mijn hele leven zou koesteren.

Na het maal liet Charlie Broun me weten dat Perlowin de volgende dag naar Chicago zou vliegen. Hij gaf voldoende details om onze mensen in staat te stellen hem probleemloos te arresteren.

De volgende dag reed ik Broun en later Dubard naar een nabijgelegen hotel voor, meenden zij, een geheime ontmoeting met mijn bazen uit New York. Kort nadat ik hen het hotel had binnengeleid verschenen de arrestatieteams die hen geboeid wegvoerden. Het was een grote opluchting dat zowel Broun als Dubard onmiddellijk besloot mee te werken. Terwijl de agenten elkaar op de schouders klopten en victorie kraaiden, werden er bevelschriften tot huiszoekingen ten uitvoer gebracht en zat onze taak erop. Maar om een of andere reden, een reden die ik niet kon verklaren, bleef de feeststemming bij mij uit.

De volgende ochtend belde ik mijn vrouw en vertelde haar wat er was gebeurd. Terwijl ik met bevende stem sprak, rolden de tranen over mijn wangen. Het was geen bedroefdheid, maar het lukte me niet een vinger te krijgen achter wat het wel was. Ik was in de greep van een gevoel dat ik nooit eerder had.

Na zes maanden te hebben doorgebracht met het infiltreren van het innerlijk van Broun en Dubard was een klein deel van Bob Mazur deel geworden van Bob Mangione. Die twee mannen hadden misdaden gepleegd en verdienden het te worden vervolgd. De enige manier om de operatie te laten slagen was dat ik keer op keer tegen ze zou liegen. Ik had mezelf voorgespiegeld dat ik ze mocht en daar betaalde ik nu de emotionele prijs voor. Het kleine deel van mij dat Bob Mangione was geworden besepte dat hun leven en dat van hun gezin voor altijd was veranderd. Ik had hun diepste vertrouwen verraden, en dat stond op gespannen voet met alles wat ik van mijn grootvader had meegereggen.

Maar ik deed slechts mijn werk. Ik verloor nooit uit het oog wie ik

was en waarom ik me daarginds bevond. Desondanks maakte het intensieve contact dat ik met hen onderhield me vatbaar voor hun pijn. Tot op zekere hoogte gaf ik om hen, dat valt niet te veinzen, zeker niet gedurende maanden of jaren. Sommigen beschouwen dat als een zwakte, maar in mijn ogen is het de prijs die je betaalt voor het doen wat juist is, een vorm van nevenschade. Het was mijn bereidheid mezelf aan die pijn bloot te stellen die me in staat stelde de harten van mijn doelwitten te winnen.

Bruce Perlowin werkte eveneens mee na zijn arrestatie, wat leidde tot zeker honderd andere veroordelingen. Maar vooral de medewerking van Charlie Broun zorgde voor overweldigende resultaten. De andere betrokken agenten en ik stonden volledig achter een strafvermindering voor hem. Zijn uiteindelijke straf kwam uit op vijf jaar cel. Het had erger kunnen zijn.

Tegen de advocaat die Broun had geholpen met het opzetten van de buitenlandse ondernemingen en de Grand Cayman-bankrekening werd een aanklacht ingediend. Maar nadat zijn zaak was voorgelegd aan de rechter oordeelde die laatste dat er geen waarde kon worden gehecht aan de getuigenissen van Broun en Dubard over hun gesprekken met de advocaat. De rechter seponeerde de zaak tegen hem, en wij leerden een belangrijke les. De getuige die verklaringen aflegde over de misdaden diende per se van heimelijke opnameapparatuur te worden voorzien om gedegen bewijzen in handen te krijgen van wat er echt was voorgevallen. En om de zaak volkomen sluitend te maken, moest de getuige die de gesprekken opnam een undercoveragent zijn. Anders zou de volgende rechter niet geloven dat een advocaat willens en wetens miljoenen dollars had witgewassen.

Ook werd duidelijk hoe traag en star de fiscus was. De agenten van de IRS werden geconfronteerd met een gigantische bureaucratie vergeleken met het nagenoeg ontbreken van regels bij de douaneautoriteiten. IRS-agenten moesten van vijf niveaus toestemming krijgen om te kunnen doen wat agenten van de douane op eigen houtje konden beslissen. Dus toen Paul O'Brien, de agent die de leiding had over de douane in Tampa, mij benaderde met het verzoek voor zijn dienst te komen werken, hoefde ik niet lang na te denken. Hij bood me een baan aan waarvoor ik eerst weer een trainingsprogramma

zou moeten doorlopen en waarin ik minder zou verdienen. Maar de mogelijkheid meer te kunnen doen wat ik wilde doen was me veel waard.

Het was een eenvoudig besluit dat mijn leven veranderde.